

SAATE

Lähettiläjä: Sihteeristö

Vastanottaja: Valmistelukunta

Asia: Demokratian toteutuminen unionissa:

– **Yhteenvedo muutosehdotuksista perustuslain I osan VI osaston artikloihin
(33–37 artikla)**

Valmistelukunnan jäsenille toimitetaan oheisena yhteenvedo muutosehdotuksista perustuslain I osan VI osaston artikloihin (demokratian toteutuminen unionissa, 33–37 artikla).

DEMOKRATIAN TOTEUTUMINEN UNIONISSA:
YHTEENVETO MUUTOSEHDOTUKSISTA
PERUSTUSLAIN I OSAN VI OSASTON
33–37 ARTIKLAAN

I MUUTOSEHDOTUKSET AIHEITTAIN – YHTEENVETO

1. Valmistelukunnan jäsenet ovat toimittaneet kaikkiaan 235 muutosehdotusta demokratian toteutumisesta unionissa koskeviin VI osaston artikloihin. Muutosehdotuksista 5 on yleisluontoisia, 30 koskee 33 artiklaa, 50 koskee 34 artiklaa, 25 koskee 35 artiklaa, 30 koskee 35 a artiklaa, 40 koskee 36 artiklaa, 22 koskee 36 a artiklaa ja 33 koskee 37 artiklaa.
2. 33–37 artiklaan tehdyt muutosehdotukset koskevat hyvin erilaisia demokratian toteutumiseen liittyviä asioita, eikä niitä ole aina helppo jakaa aiheoryhtymittäin. Huomattavimmat muutosehdotukset ovat kuitenkin seuraavat:
  - 33 artikla: Demokraattisen yhdenvertaisuuden periaate: Tärkeimmät muutosehdotukset liittyvät artiklan poistamiseen tai siihen, että lisätään maininta jäsenvaltioiden yhdenvertaisuudesta, joka mainittaisiin kansalaisten yhdenvertaisuuden rinnalla.
  - 34 artikla: Osallistavan demokratian periaate: Jotkut jäsenet ehdottavat, että "kansalaiset" korvattaisiin "unionin kansalaisilla". Toiset ehdotukset koskevat sitä, että lisätään maininta edustuksellisesta demokratiasta, tavat, joilla kansalaiset voivat myötävaikuttaa demokratian toteutumiseen unionissa, ja kansalaisyhteiskunnan määritelmä (on pyydetty useita täsmennyksiä tai lisäyksiä, esimerkiksi työmarkkinaosapuolet ja sosiaalinen vuoropuhelu tai vuoropuhelu järjestöjen kanssa, jotka edustavat alueellisia tai paikallisia viranomaisia).
  - 35 artikla: Euroopan oikeusasiamies: Suurin osa muutoksista koskee oikeusasiamiehen nimitystä, ja useat pyytävät, että todettaisiin Euroopan parlamentin valitsevan oikeusasiamiehen.

- 35 a artikla: Euroopan tason poliittiset puolueet: Jotkut jäsenet toivovat, että EY-sopimuksen 191 artikla otettaisiin mukaan kokonaan tai että siitä otettaisiin mukaan osia. Ehdotetaan myös tekstin korvaamista Euroopan tason poliittisia puolueita koskevalla oikeusperustalla.
  - 36 artikla: Unionin toimielinten toiminnan avoimuus: Useimmat muutosehdotukset koskevat avoimuuden käsitettä, neuvoston kokousten julkisuutta, oikeutta tutustua asiakirjoihin, viittausta toimielimiin, virastoihin ja elimiin, määräaikojen asettamista asiakirjoihin tutustumista koskevien säännösten hyväksymiselle sekä sitä, että poistetaan kansalainen-sanana feminiinimuoto (sitä ei voi kääntää kaikille kielille).
  - 36 a artikla: Henkilötietojen suoja: Useat jäsenet ehdottavat ensimmäisen kohdan poistamista, koska pitävät tarpeettomana päällekkäisyyttä perusoikeuskirjan kanssa.
  - 37 artikla: Kirkkojen ja ei-tunnustuksellisten järjestöjen asema: Sihteeristöön on tullut useita ehdotuksia tämän artiklan poistamiseksi kokonaan. Tämän suuntaisissa ehdotuksissa todetaan usein, että Amsterdamin sopimukseen liitetyn julistuksen nro 11 sisältö ja asema tulisi säilyttää.
3. Joidenkin ehdotusten mukaan tähän osastoon tulisi lisätä artikloja, jotka koskevat "kansalaisten lainsäädäntöaloitteita", "vetoamisoikeutta", "Euroopan tason kansanäänestystä", "sosiaalista vuoropuhelua" ja "työmarkkinaosapuolten asemaa unionin sosiaalisen ulottuvuuden määrittelyssä", "tiedotusvälineiden moniarvoisuutta", "hyvän hallintotavan periaatteita" ja "vuoropuhelua alueiden ja paikallisten julkisyhteisöjen kanssa".
  4. Joissakin muutosehdotuksissa tuodaan esille tämän osaston artiklojen ja perusoikeuskirjan päällekkäisyys, ja jotkut jäsenet epäilevät, onko tällainen päällekkäisyys perusteltua.
  5. Joitakin muutosehdotuksia on tehty itse osaston otsikkoon:
    - Muutetaan otsikkoa: "Demokratian toteutuminen unionissa ja hyvän hallinnon periaatteet" (*nro 1/de Vries ja de Bruijn*); "Demokratian toteutuminen yhteisössä" (*nro 3/Kirkhope*); "Osallistava demokratia" (*nro 5/Sigmund, Briesch ja Frerichs*)

- poistetaan osasto ja sijoitetaan 34–36 a artikla muihin osastoihin (*nro 2/Duff ja 18 muuta allekirjoittajaa*)
- sulautetaan osasto unionin arvoja, tavoitteita ja perusoikeuksia koskeviin artikloihin, ja jos VI osaston tarkoituksena on toteuttaa joitakin perusoikeuskirjassa mainittuja perusoikeuksia, on lisättävä muita perusoikeuksia, joita artiklaehdotuksissa ei ole käsitelty, sekä maininta jonkinlaisesta valvontaelimestä (*nro 4/Kohout*).

MUUTOSEHDOTUKSET ARTIKLOITTAIN

33 artikla: Demokraattisen yhdenvertaisuuden periaate

Unionin toiminta perustuu kansalaisten yhdenvertaisuuden periaatteeseen. Unionin toimielimet kohtelevat kansalaisia yhdenvertaisesti.

MUUTOSEHDOTUSTEN TARKASTELU AIHEITTAIN

Yleisiä huomautuksia:

33 artiklaan tehdyt muutosesitykset eivät niinkään koske sisältöä vaan useimmiten sanamuotoa. Joitakin ehdotuksia on tehty uudelleenmuotoiluksi tai 33 ja 34 artiklan sulauttamiseksi. Merkittävimmät ehdotukset liittyvät 33 artiklan poistamiseen tai käsitteen "jäsenvaltioiden yhdenvertaisuus" lisäämiseen kansalaisten yhdenvertaisuuden rinnalle.

- Poistetaan 33 artikla kokonaan, sillä se on päällekkäinen perusoikeuskirjan kanssa (nro 6/Duff + 22, nro 9/Fischer, nro 10/Haenel ja Badinter, nro 14/Hübner, nro 21/Queiro, nro 22/Roche, nro 29/Wuermeling).
- Täsmennetään, että yhdenvertaisuuden periaate käsittää myös "jäsenvaltioiden yhdenvertaisuuden" (nro 7/Farnleitner + 3, nro 23/Rupel + 1, nro 26/Tiilikainen + 4).
- 33 artiklan uudelleenmuotoilu sen selventämiseksi, että eurooppalainen demokratia toimii viidellä tasolla: "yksilönvapaus, kaupunkien ja kuntien itsehallinto, alueiden itsehallinto, valtioiden itsenäisyys ja yhteinen unioni" (nro 28/Voggenhuber, MacCormick, Lichtenberger).
- Täsmennetään, että 33 artiklassa mainitut kansalaiset ovat "Euroopan unionin" / "jäsenvaltioiden" / "sen" kansalaisia (nro 12/Heathcoat-Amory ja Bonde, nro 11/Hain).
- Ilmaus "kohdella yhdenvertaisesti" toisessa virkkeessä on joskus korvattu toisilla sanamuodoilla kuten "kansalaisilla on samat oikeudet" (nro 19/Muscardini).
- Poistetaan maininta "unionin toimielimet kohtelevat kansalaisia yhdenvertaisesti" (nro 5/de Vries ja de Bruijn, nro 8/Fini, nro 15/Jacobs, nro 17/Lopes ja Lobo Antunes, nro 18/Meyer).
- 33 artikla muotoiltava uudelleen, jottei syntyisi vaikutelmaa, että "kansalaisten yhdenvertaisuuden periaate" olisi ainoa unionin toimintaa ohjaava seikka (nro 2/Attalides).
- Täsmennettävä, että yhdenvertaisuuden periaatetta on noudatettava "kaikissa unionin toimielimissä" (nro 3/Azevedo ja Nazaré Pereira).
- Ulotetaan maininta "kansalaisten" lisäksi "jäsenvaltiossa laillisesti oleskeleviin henkilöihin" (nro 27/Timmermans).
- 33 artiklan uudelleenmuotoilu siten, että lisätään määräys "kansallisten parlamenttien ja Euroopan parlamentin edustajien kongressista" (nro 30/de Villepin).

Sanamuotoa koskevat muutokset:

➤ *nro 13/Hjelm-Wallen + 4, nro 20/Oleksy, nro 24/Santer + 4.*

34 artikla: Osallistavan demokratian periaate

1. *Kaikilla kansalaisilla on oikeus osallistua demokratian toteuttamiseen unionissa.*
2. *Unionin toimielimet antavat kansalaisille ja etujärjestöille mahdollisuuden tuoda mielipiteensä julki ja vaihtaa mielipiteitä kaikista unionin toiminta-aloista.*
3. *Unionin toimielimet käyvät avointa ja säännöllistä vuoropuhelua etujärjestöjen ja kansalaisyhteiskunnan kanssa.*

MUUTOSEHDOTUSTEN TARKASTELU AIHEITTAIN

Yleistä

- Muutetaan artiklan otsikko muotoon "Euroopan demokratia" (nro 7/Duff + 22 , nro 8/Dybkaer), tai "kansalaisten vuoropuhelu" (nro 32/Sigmund, Briesch ja Frerichs), tai muutetaan otsikko englannin kielellä muotoon "the principle of democratic involvement" (demokraattisen osallistumisen periaate) (nro 23/Lennmarker).
- Poistetaan ehdotukset kohdat ja korvataan ne yhdellä kohdalla, jonka mukaan unionin periaatteena on päätöksenteko ja toimivallan käyttö mahdollisimman alhaisella tasolla, ja että tämä tarkoittaa toimivallan palauttamista tarvittaessa kansallisille parlamenteille (nro 15/Heathcoat-Amory ja Bonde).
- Sulautetaan 2 ja 3 artikla (nro 28/Palacio).
- Korvataan viittaukset unioniin viittauksilla yhteisöön (nro 21/Kirkhope).

1 kohta

Viittaus kansalaisiin:

- Muutetaan viittausta kansalaisiin, siten että mainitaan kyseessä olevan "unionin järjestäytyneet tai järjestäytymättömät kansalaiset" (nro 6/de Vries ja de Bruijn), tai vain "unionin kansalaiset" (nro 10/Farnleitner, Tusek, Bösch ja Mainroni, nro 11/Muscardini, nro 14/Hain, nro 17/Hololei), tai korvaamalla kansalainen "henkilöllä" (nro 35/Voggenhuber ja 4).

Osallistava demokratia ja edustuksellinen demokratia:

- Korvataan kohdan teksti tekstillä, joka rohkaisee kansalaisia osallistumaan unionin demokratian toteuttamiseen ja jossa todetaan että Euroopan parlamentti edustaa kansalaisia suoraan ja että Eurooppa-neuvosto ja neuvosto edustavat jäsenvaltioiden hallituksia ja että ne ovat vastuussa kansallisille parlamenteille (nro 7/Duff + 22, nro 8/Dybkaer), tai tekstillä, että kansalaiset myötävaikuttavat demokratian toteutumiseen unionissa erityisesti Euroopan parlamentin vaalin ja Euroopan tason kansanäänestysten kautta (nro 19/Kaufmann).

- Lisättävä, että osallistavaa demokratiaa on noudatettava unionin ja valtion tasolla sekä alueellisella ja paikallisella tasolla (nro 16/Hjelm-Wallén + 4).

Muita aiheita:

- Lisätään, että lainsäädännön ja päätöksenteon on oltava saatavilla internetistä (nro 3/Bonde ja Zahradil).
- Lisätään, että unionin jokainen toimi on lähtöisin kansalaisista ja jäsenvaltioista (nro 12/Fischer).
- Lisätään varaus, jonka mukaan tämän kansalaisten oikeuden tulee olla kyseisen jäsenvaltion vastaavan lainsäädännön mukainen (nro 21/Kirkhope).
- Korvataan kohta tekstillä, joka käsittelee vuoropuhelun ja keskinäisen kunnioituksen periaatteita unionin toimielinten ja taloudellisten, yhteiskunnallisten, kulttuuristen tai uskonnollisten etujärjestöjen välisissä suhteissa (nro 29/Queiró).
- Korvataan kohta tekstillä, jonka mukaan unionin toimielimet varmistavat avoimuuden ja toteuttavat tiedotus-, kuulemis- ja neuvonpitomenettelyjä (nro 32/Sigmund, Briesch ja Frerichs).
- Lisätään unionin tunnustavan, että tiedonvälityksen vapaus ja aktiivinen kansalaisuus ovat sen päätösten ja toiminnan demokraattisen legitiimiyden perusta ja että päätökset tehdään mahdollisimman avoimesti ja lähellä kansalaisia (nro 35/Voggenhuber + 4).
- Lisätään, että sen lisäksi, että kansalaisilla on oikeus myötävaikuttaa unionin demokratian toteutumiseen, heillä on myös oikeus osallistua päätöksentekoprosessiin (nro 49/Filibeck).

2 kohta

Päätöksenteko lähellä kansalaisia:

- Lisätään, että päätökset tehdään mahdollisimman avoimesti ja lähellä kansalaisia (nro 7/Duff + 22, nro 8/Dybckjaer).

Toimijat:

- Lisätään, että lobbareilla on pääsy unionin toimielimiin siitä hetkestä alkaen, kun he ovat "virallisesti kirjoilla" ja he ilmoittavat tulonlähteensä (nro 3/Bonde ja Zahradil).
- Lisätään viittaus työmarkkinaosapuoliin (nro 12/Fischer).
- Lisätään erillinen viittaus kansalaisyhteiskuntaan, alueellisiin ja paikallisiin toimijoihin (nro 20/Kiljunen) tai "kansalaisyhteiskuntaan" (nro 38/Timmermans).
- Lisätään ilmaus 'kansalainen' feminiinimuodossa (*toim.huom.: feminiinimuotoa ei voi kääntää kaikille unionin virallisille kielille*) (nro 19/Kaufmann).

- Lisätään viittaus "jäsenvaltiossa asuviin henkilöihin" ja että unioni kannustaa kansalaisiaan osallistumaan demokraattisiin järjestöihin (nro 27/Paciotti, nro 34/Van Lancker + 10 mukaan lukien Paciotti). Lisätään viittaus "jäsenvaltiossa oleskelevat luonnolliset tai oikeushenkilöt" (nro 38/Timmermans).

Järjestöt:

- Täsmennetään, että kyseessä ovat kansallisella ja Euroopan tasolla tunnustetut järjestöt, että tavat on määritelty ja että kyse on mielipiteistä, jotka koskevat unionin toimintaa sen toimivaltaan kuuluvilla aloilla (nro 25/Muscardini).
- Poistetaan viittaus etujärjestöihin (nro 16/Hjelm-Wallén ja 4) tai vain sana "etu-" (nro 36/Wuermeling). Poistetaan sanat "asianmukaisin tavoin" (nro 22/Kohout, nro 24/Migaš).

Vuoropuhelu, kuuleminen, tiedon- ja kokemustenvaihto:

- Korvataan kohdan teksti tekstillä, jonka mukaan toimielimet järjestävät lainsäädäntöaloitteista julkisia kuulemisia ja muita vuoropuhelun muotoja, paitsi kiireellisissä tapauksissa (nro 29/Queiró).
- Korvataan kohdan teksti tekstillä, jonka mukaan unioni edistää ja varmistaa (jäsennellyn ja säännöllisen) vuoropuhelun kansalaisyhteiskunnan etujärjestöjen kanssa (nro 32/Sigmund, Briesch ja Frerichs), tai tekstillä, jonka mukaan unionin toimielimet "toteuttavat asianmukaiset toimet helpottaakseen mielipiteiden ja asiantuntemuksen ilmaisua valtioista riippumattomien järjestöjen kautta kaikilla unionin toimintaan kuuluvilla aloilla" (nro 49/Filibeck). Muotoiltava kohta uudelleen korvaamalla "etujärjestöt" sanoilla "kansalaisyhteiskunta ja erityisesti järjestöt" ja "tuoda julki" sanoilla "mahdollisuus saada tietoja demokratian toteutumisesta unionissa" ja täydennettävä "mielipiteet" sanoilla "ja tarvittaessa asiantuntemuksensa" (nro 50/de Villepin).
- Täsmennettävä, että kansalaisilla ja järjestöillä on mahdollisuus osallistua päätöksentekoprosessiin eurooppalainsäädäntöä koskevien kansanäänestysten kautta ja yleisten kansanäänestysten kautta (nro 35/Voggenhuber ja 4).
- Korvattava kohdan teksti tekstillä, joka koskee aktiivisen kansalaisuuden edistämistä, järjestäytyneen kansalaisyhteiskunnan myötävaikutuksen tunnustamista ja kansalaisten osallistumista demokraattisiin järjestöihin ja sen kannustamista (nro 37/Gabaglio).

Poisto:

- Poistetaan kohta (yhteisöjen tuomioistuimen mahdollisen tulkinnan epäselvien seurausten vuoksi (nro 6/de Vries ja de Bruijn).

3 kohta:

Kansalaisyhteiskunta:

- Täydennetään tekstiä maininnalla "kansalaisyhteiskunnan etujärjestöt" (nro 1/Azevedo ja Pereira). Poistetaan viittaus etujärjestöihin, mainitaan "järjestäytynyt kansalaisyhteiskunta" (nro 18/Jacobs). Muutetaan tekstin järjestystä seuraavasti "kansalaisyhteiskunta, erityisesti etujärjestöt" (nro 36/Wuermeling). Korvataan "etujärjestöt" ilmauksella "kansalaisyhteiskunta etujärjestöjä ja työmarkkinajärjestöjä kuulemalla" (nro 49/Filibeck).
- Lisätään "ja unionin järjestäytyneet tai järjestäytymättömät kansalaiset" (nro 6/de Vries ja de Bruijn).

Työmarkkinaosapuolet, sosiaalinen vuoropuhelu:

- Lisätään "työmarkkinaosapuolet" (nro 7/Duff + 22, nro 8/Dybkaer, nro 35/Voggenhuber ja 4) tai viittaus työmarkkinaosapuolten itsenäisen vuoropuhelun tukemiseen (nro 12/Fischer). Lisätään viittaukset ammattiliittojen keskusjärjestöihin, työnantajaliittoihin, ammatillisiin ja valtioista riippumattomiin järjestöihin ja yhteisötalouden etujärjestöihin (nro 4/Borrell, Carnero ja López Garrido).

Alue- ja paikallistasoa edustavat järjestöt:

- Lisätään viittaus alue- ja paikallishallintoa edustaviin järjestöihin (nro 14/Hain) tai alueellisiin ja paikallisiin toimijoihin (nro 20/Kiljunen).
- Lisätään "rakenteellinen" sanaan "vuoropuhelu" (nro 19/Kaufmann, nro 26/Oleksy, nro 39/Gabaglio, nro 49/Filibeck) ja "järjestäytynyt" sanaan "kansalaisyhteiskunta" (nro 19/Kaufmann, nro 39/Gabaglio). Täsmennettävä, että kyseessä ovat kansallisella ja Euroopan tasolla tunnustetut järjestöt (nro 25/Muscardini).

Vuoropuhelu, kuuleminen, avoimuus:

- Lisätään, että toimielimet myös edistävät vuoropuhelua ja että komissio suorittaa laajamittaisen kuulemisen valmistellessaan säädösehdotuksia varmistaakseen demokratian, suhteellisuuden, johdonmukaisuuden ja avoimuuden (nro 16/Hjelm-Wallén ja 4). Korvataan "käyvät" sanalla "varmistavat" tai "takaavat" (nro 17/Hololei, nro 19/Kaufmann, nro 26/Oleksy, nro 49/Filibeck).
- Lisätään, että vuoropuhelun täytyy perustua unionin päätöksentekomenettelyjen avoimuuteen (nro 3/Bonde ja Zahradil).
- Muutetaan tekstiä ja mainitaan, että toimielimet edistävät kansalaisten ja järjestöjen julkista mielipiteenilmaisua ja -vaihtoa (nro 11/Muscardini).
- Korvataan kohta tekstillä, jossa täsmennetään, että talous- ja sosiaalikomitea on järjestäytyneen kansalaisyhteiskunnan ja unionin välisen vuoropuhelun foorumi (nro 32/Sigmund, Briesch ja Frerichs).

- Lisätään, että Euroopan parlamentti ja "lainsäädäntöneuvosto" vahvistavat edellytykset ja määrääajat, joiden mukaan komissio toimii ennen kuin se esittää ehdotuksen eurooppalaiseksi laiksi/puitelaisiksi (nro 9/Einem).

Poisto:

- Poistetaan kohta (nro 13/Haenel ja Badinter, nro 50/de Villepin).

Ehdotukset yhden tai useamman kohdan lisäämiseksi

Kansalaisten oikeudet (Euroopan parlamentin vaalit ja kunnallisvaalit):

- Lisätään uusi 1 kohta, joka koskee unionin kansalaisen oikeutta äänestää ja olla ehdokkaana Euroopan parlamentin vaaleissa (nro 10/Farnleitner, Tusek, Bösch ja Mainoni) tai 2 kohta, joka koskee muussa kuin omassa jäsenvaltiossa oleskelevien kansalaisten oikeutta äänestää siellä ja olla siellä ehdokkaana kunnallisvaaleissa ja Euroopan parlamentin vaaleissa (nro 9/Einem).

Kansalaisyhteiskunnan ja yhdistystoiminnan osuus:

- Lisätään uusi 2 kohta, joka koskee kansalaisyhteiskunnan osuuden tunnustamista eurooppalaisessa demokratiassa (nro 11/Muscardini, nro 33/Tajani, nro 49/Filibeck) tai joka koskee osallistavan demokratian tunnustamista edustuksellisen demokratian täydennyksenä ja että unioni takaa unionin arvoja kunnioittavien kansalaisyhteiskunnan etujärjestöjen osallistumisen demokratian toteutumiseen unionissa (nro 27/Paciotti, nro 34/Van Lancker ja 10 mukaan lukien Paciotti). Lisätään maininta aktiivisen kansalaisuuden edistämisestä ja erityisesti nuorten kansalaisten osallistumisesta demokraattisiin järjestöihin (nro 49/Filibeck).
- Lisätään kohta, jonka mukaan unionin toimielimet ottavat käyttöön tiedotus- ja kuulemismenettelyjä kansalaisyhteiskunnan järjestöjen unionin politiikkojen laatimiseen osallistumisen mahdollistamiseksi (nro 27/Paciotti, nro 34/Van Lancker + 10 mukaan lukien Paciotti).
- Lisätään 4 kohta, joka koskee komission suorittamia osapuolten ennakkuulemisia johdonmukaisuuden ja avoimuuden varmistamiseksi (nro 2/Berès ja 10).
- Lisätään 4 kohta, josta käy ilmi, että talous- ja sosiaalikomitea on se toimielin, joka varmistaa rakenteellisen vuoropuhelun eurooppalaisen kansalaisyhteiskunnan kanssa (nro 4/Borrell, Carnero ja López Garrido).

Työmarkkinaosapuolet ja sosiaalinen vuoropuhelu:

- Lisätään kohta, joka koskee unionin tunnustamista ja työmarkkinaosapuolten osallistumisen edistämistä unionin talouden hallintoon ja sosiaaliseen hallintoon (nro 3/Bonde ja Zahradil, nro 5/Brok + 34, nro 7/Duff ja 22, nro 8/Dybkaer, nro 19/Kaufmann, nro 22/Kohout, nro 31/Severin, nro 35/Voggenhuber + 4, nro 41/Kristensen + 4) ja sosiaalisen vuoropuhelun edistämistä ja tukemista kunnioittaen työmarkkinaosapuolten autonomiaa (nro 3/Bonde ja Zahradil, nro 5/Brok + 34, nro 19/Kaufmann, nro 22/Kohout, nro 31/Severin, nro 41/Kristensen + 4) ja kansallisten järjestelmien monimuotoisuutta tällä alalla (nro 3/Bonde ja Zahradil, nro 41/Kristensen + 4).

- Lisätään kohta, johon sisältyy määräyksiä Euroopan sosiaalifoorumin perustamisesta, kokoonpanosta, sen istuntojen pitämistiheydestä ja sen tehtävistä (nro 31/Severin).

Alueellisten ja paikallisten viranomaisten kuuleminen:

- Lisätään uusi kohta, joka koskee alue- ja paikallishallintojen autonomian kunnioittamista, ja täsmennetään, että alueellisia ja paikallisia viranomaisia kuullaan alueiden komiteassa (nro 7/Duff ja 22, nro 8/Dybkaer).
- Lisätään kohta, jonka mukaan komissio kuulee yhteistyössä kansallisten viranomaisten kanssa asianmukaisesti alueellisia ja paikallisia yhteisöjä ja että se edistää työmarkkinaosapuolten kuulemistä ja toteuttaa toimenpiteitä sosiaalisen vuoropuhelun helpottamiseksi (nro 28/Palacio).

Muuta:

- Lisätään uusi kohta, jonka mukaan unioni tunnustaa kansallisten parlamenttien merkittävän osuuden demokratian toteutumiseen unionissa (nro 30/Schlüter).
- Lisätään 4 kohta, jonka mukaan unionin toimielimet ovat avoimna tiedotusvälineille ja helpottavat niiden työskentelyä niiden riippumattomuutta kunnioittaen (nro 27/Paciotti, nro 34/Van Lancker + 10 mukaan lukien Paciotti).
- Lisätään kohta, jonka mukaan kansalaisilla ja heidän järjestöillään on oikeus vedota Euroopan yhteisöjen tuomioistuimeen valittaakseen toimielinten tekemistä heitä suoraan koskevista päätöksistä (nro 40/Fayot).

Ehdotukset uuden artiklan lisäämiseksi

- Kansalaisten lainsäädäntöaloitteiden ja Euroopan tason kansanäänestyksen luominen (nro 42/Borrell, Carnero ja López Garrido). Euroopan kansalaisten aloitteiden, Euroopan kansalaisten pyyntöjen ja Euroopan kansalaisten kansanäänestysten (nro 43/Einem ja Berger), sekä niitä koskevien yksityiskohtaisten sääntöjen luominen (nro 43/Einem ja Berger). Euroopan tason vetoamisoikeutta ja kansanäänestystä koskeva artikla (nro 47/Lamassoure).
- Työmarkkinaosapuolten asemaa, sosiaalista vuoropuhelua (nro 44/Floch, nro 45/Gabaglio, nro 46/Jacobs, nro 48/Van Lancker ja 11) ja työmarkkinaosapuolten osallistumisen edistämistä unionin talouden hallintoon ja sosiaaliseen hallintoon koskeva artikla (nro 44/Floch, nro 48/Van Lancker + 11).

35 artikla: Euroopan oikeusasiamies

Nimitetään oikeusasiamies, joka ottaa vastaan kanteluja ja suorittaa tutkimuksia unionin toimielinten toiminnassa ilmenneistä epäkohdista sekä raportoi niistä.

MUUTOSEHDOTUSTEN TARKASTELU AIHEITTAIN

Nimittäminen:

- *Täsmennetään, että Euroopan parlamentti nimittää oikeusasiamiehen (nro 4/Borrell, Careno ja López Garrido, nro 6/Duff + 28, nro 8/Fischer, nro 11/Kaufmann, nro 16/Muscardin, nro 17/Paciotti + 10, nro 22/Voggenhuber ja 4). Lisätään nimitystä koskevat määräykset (nro 11/Kaufmann).*
- *Mainitaan nimittäminen II osassa (nro 9/Haenel ja Badinter).*

Riippumattomuus:

- *Lisätään maininta oikeusasiamiehen riippumattomuudesta (nro 5/de Vries ja de Bruijn, nro 21/Timmermans).*

Toimeksianto:

- *Korvataan ilmaisu "Euroopan unionin toimielinten" ilmaisulla unionin toimielinten tai elinten, Euroopan yhteisöjen tuomioistuinta ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta lukuun ottamatta, toimissa, (nro 5/de Vries ja de Bruijn, nro 14/Lopes ja Lobo Antunes) tai ilmaisulla "unionin toimielinten ja elinten toteuttamassa" (nro 16/Muscardini) tai lisätään ilmaisu "Euroopan yhteisöjen tuomioistuinta ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta lukuun ottamatta" (nro 18/Palacio, nro 25/de Villepin) tai lisätään ilmaisu "tai elinten" sanan "toimielinten" jälkeen (nro 22/Voggenhuber + 4).*
- *Lisätään, että oikeusasiamiehellä on oikeus tarkastella jokaista unionin hallussa olevaa asiakirjaa ja jokaista unionin rahoittamia hankkeita koskevaa asiakirjaa (nro 3/Bonde + 4).*
- *Lisätään, että oikeusasiamies voi osoittaa suosituksia toimielimille, joiden on vastattava niihin (nro 17/Paciotti + 10).*

Muita aiheita:

- *Lisätään viittaus II osassa oleviin yksityiskohtaisiin määräyksiin (nro 7/Farnleitner + 3). (Mainittu myös tarkistusta nro 2/Azevedo ja Nazaré Pereira koskevassa huomautuksessa).*
- *Korvataan sana "unioni" sanalla "yhteisö" (nro 12/Kirkhope).*
- *Korvataan teksti perusoikeuskirjan 43 artiklan määräyksillä, jos artikla päätetään säilyttää (nro 20/Roche).*
- *Poistetaan artikla (nro 13/Korčok, nro 15/Meyer)*
- *Korvataan Euroopan syyttäjäviranomaista koskevalla artiklalla (nro 19/Queiró).*

Ehdotukset yhden tai useamman kohdan lisäämiseksi

- *Lisätään kohta, jonka mukaan oikeusasiamies esittää vuosikertomuksen Euroopan parlamentille sekä samaan aikaan kansallisille parlamenteille (nro 24/Vassiliou).*
- *Lisätään kohta, joka koskee Euroopan oikeusasiamiehen ja jäsenvaltioiden oikeusasiamiesten välistä yhteistyötä (nro 1/Avgerinos, Giannakou ja Stylianidis). Lisätään, että oikeusasiamiehellä on jokaisessa jäsenvaltiossa apulaisoikeusasiamiehiä (nro 16/Muscardini).*

Muita

- Tarkistuksessa nro 10, Hain pohtii, onko artikla asianmukainen YUTP:n osalta.

35 a artikla: Euroopan tason poliittiset puolueet

Euroopan tason poliittiset puolueet myötävaikuttavat eurooppalaisen tietoisuuden muodostumiseen ja unionin kansalaisten poliittisen tahdon ilmaisemiseen.

MUUTOSEHDOTUSTEN TARKASTELU AIHEITTAIN

Toistetaan EY:n perustamissopimuksen 191 artikla tai eräitä kyseisen artiklan osia:

- Lisätään, että kyseiset puolueet ovat tärkeä yhdentymistä edistävä tekijä unionissa (EY:n perustamissopimuksen 191 artikla, *nro 12/Hübner, nro 17/Lopes ja Lobo Antunes, nro 26/Santer + 3*).
- Korvataan teksti EY:n perustamissopimuksen 191 artiklan tekstillä siten, että mukautetaan maininta sääntöjen hyväksymisestä (viittaus lainsäädäntömenettelyyn) ja lisätään viimeinen kohta, joka koskee puolueiden sisäistä demokraattista organisointia ja Euroopan parlamentin vaalien ehdokkaiden demokraattisia nimittämismenettelyjä (*nro 3/Brok + t 36, nro 9/Follini*). Toistetaan EY:n perustamissopimuksen 191 artikla (*nro 8/Floch*).

Määritelmät:

- Korvataan ilmaisu "Euroopan tason" ilmaisulla "Poliittiset puolueet ja liikkeet" ja korvataan sana "eurooppalaisen" sanalla "demokraattisen" (*nro 1/Bonde ja 3*). Korvataan ilmaisu "Euroopan tason" ilmaisulla "Euroopan unionissa toimivat" ja ilmaisu "eurooppalaisen tietoisuuden muodostumiseen" ilmaisulla "myötävaikuttavat unionin politiikan määrittämiseen" (*nro 7/Fini*). Poistetaan sanat "eurooppalaisen tietoisuuden muodostumiseen" (*nro 11/Hjelm-Wallén + 4, nro 16/Lennmarker, nro 20/Queiró*).
- Lisätään sanat "perustavalla tavalla" sanan "myötävaikuttavat" jälkeen ja sanat "ja poliittisen moniarvoisuuden" sanan "tahdon" jälkeen. Lisätään, että puolueiden on kunnioitettava unionin arvoja, niiden rakenteen on oltava demokraattinen ja niiden on toimittava demokraattisesti (*nro 2/Borrell, Carnero ja López Garrido*) tai että ne "kunnioittavat unionin arvoja" (*nro 24/Van Lancker + 10*).

Oikeusperusta eurooppalaisten poliittisten puolueiden perustamiseksi:

- Korvataan ehdotettu teksti ja lisätään oikeusperusta eurooppalaisten poliittisten puolueiden perustamiseksi (*nro 4/Duff + 19, nro 23/Severin*). Korvataan eurooppalaisia poliittisia puolueita koskevalla artiklalla (*nro 13/Kaufmann*).

Muuta:

- Lisätään sanat "ja niitä edistetään" artiklan loppuun (*nro 25/Voggenhuber + 4*).
- Lisätään ilmaisu "yhdessä Euroopan parlamentin kansallisten valtuuskuntien kanssa" sanojen "Euroopan tason poliittiset puolueet" jälkeen (*nro 5/The Earl of Stockton*). Korvataan artikla tekstillä, joka koskee Euroopan parlamentin kansallisten valtuuskuntien asemaa (*nro 14/Kirkhope*).
- Sanamuodon muutoksia (sanajärjestys) (*nro 19/Migaš*).

Poisto:

- Poistetaan artikla (*nro 10/Heathcoat-Amory, Bonde, nro 15/Korčok, nro 18/Meyer*).

Ehdotukset yhden tai useamman kohdan lisäämiseksi.

- Lisätään kohta, joka koskee Euroopan tason poliittisia puolueita [poliittisten puolueiden asemaa] koskevien sääntöjen ja erityisesti niiden rahoitusta koskevien sääntöjen hyväksymistä (*nro 6/Einem, nro 11/Hjelm-Wallén + 4, nro 22/Rupel, nro 29/de Villepin*).

Ehdotukset artiklan lisäämiseksi

- Lisätään artikla, joka koskee Euroopan tason ammattiyhdistysten muodostamista (*nro 23/Severin*).
- Lisätään artikla, joka koskee Euroopan tason työmarkkinaosapuolten asemaa unionin sosiaalisen ulottuvuuden määrittelyssä (*nro 30/de Villepin*).
- Lisätään artikla, joka koskee tiedotusvälineiden moniarvoisuuden tärkeyttä demokratian toteutumiselle unionissa (*nro 27/Kaufmann*).
- Lisätään artikla, joka koskee kansalaisten tai jokaisen luonnollisen henkilön ja oikeushenkilön, joiden asuinpaikka tai kotipaikka on jossakin jäsenvaltiossa, oikeutta vedota Euroopan parlamenttiin (*nro 28/Van Lancker + 9*).

36 artikla: Unionin toimielinten toiminnan avoimuus

1. *Unionin toimielimet toimivat mahdollisimman avoimesti edistääkseen hyvää hallintotapaa ja varmistaakseen kansalaisyhteiskunnan osallistumisen.*
2. *Euroopan parlamentin istunnot ovat julkisia, samoin neuvoston istunnot silloin kun neuvosto käsittelee lainsäädäntöehdotuksia.*
3. *Kaikilla unionin kansalaisilla sekä kaikilla luonnollisilla henkilöillä, joiden asuinpaikka on jossakin jäsenvaltiossa, tai oikeushenkilöillä, joiden kotipaikka on jossakin jäsenvaltiossa, on oikeus tutustua Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission sekä näiden toimielinten perustamien virastojen ja elinten asiakirjoihin niiden tuottamistavasta riippumatta.*
4. *Euroopan parlamentti ja neuvosto vahvistavat lainsäädäntömenettelyä noudattaen yleiset periaatteet, edellytykset ja rajoitukset, joilla julkisen tai yksityisen edun huomioon ottamiseksi säännellään oikeutta tutustua asiakirjoihin.*
5. *Kukin 2 kohdassa tarkoitettu toimielin, virasto tai elin määrittelee omassa työjärjestyksessään erityismääräykset oikeudesta tutustua asiakirjoihinsa.*

MUUTOSEHDOTUSTEN TARKASTELU AIHEITTAIN

Yleistä

- Korvataan sana "unionin" sanalla "yhteisön" (nro 16/Kirkhope).

1 kohta

Toimielinten toiminnan avoimuus:

- Lisätään sanat "kyseisten toimielinten perustamat erillisvirastot ja elimet" ja korvataan ranskankielisessä tekstissä oleva sana "ouverture" sanalla "transparence" (ei vaikuta suomenkieliseen versioon) (nro 1/Azevedo ja Nazaré Pereira). Poistetaan sana "mahdollisimman" (nro 11/Fischer, nro 15/Kaufmann). Lisätään ranskankieliseen tekstiin ilmaisu "et transparent" (ei vaikuta suomenkieliseen versioon) (nro 17/Korčok). Korvataan ilmaisu "mahdollisimman avoimesti" sanalla "avoimesti", paitsi jos on pakottavia syitä käydä keskustelu suljettujen ovien takana (nro 16/Kirkhope), ilmaisulla "avoimuusperiaatteen mukaisesti" (nro 18/Lennmarker), ranskankielisessä tekstissä ilmaisulla "principes d'ouverture et transparence" (ei vaikuta suomenkieliseen versioon) (nro 19/Lequiller), tai ilmaisulla "toimivat avoimella tavalla" (nro 21/Muscardini). Muotoillaan uudelleen sen ilmaisemiseksi, että unionin toimielimet toimivat avoimuusperiaatteen mukaisesti käsittelymenettelyissään (nro 31/Queiró). Korvataan teksti, jonka mukaan toimielimet "toimivat mahdollisimman avoimesti" tekstillä, jonka mukaan ne "ylläpitävät luetteloita saapuvasta ja lähtevästä postista sekä arkistoja, joihin yleisö voi helposti tutustua" (nro 2/Bonde + 4).

Muuta:

- Lisätään sana "demokraattisen" sanan "osallistumisen" eteen (*nro 14/Heathcoat-Amory ja Bonde*). Korvataan sana "kansalaisyhteiskunnan" sanalla "kansalaisten" (*nro 20/Lopes ja Lobo Antunes, nro 29/Hjelm-Wallén ja 4*).
- Lisätään ilmaisu "helpottaakseen täydellisten tietojen antamista kansalaisille" ilmaisun "edistääkseen hyvää hallintotapaa" eteen (*nro 30/Attalides*).

Poisto:

- Poistetaan kohta (*nro 8/Duff + 20, nro 28/Voggenhuber, McCormick ja Lichtenberger*).

2 kohta

Neuvoston työskentelyn avoimuus:

- Korvataan ilmaisu "käsittelee lainsäädäntöehdotuksia" ilmaisulla "käyttää lainsäädäntövaltaa" (*nro 1/Azevedo ja Nazaré Pereira*), ilmaisulla "lainsäädäntöneuvosto" (*nro 9/Einem*), toistamalla perustuslain I osan 25 artiklan 2 osan sanamuoto (*nro 10/Farnleitner ja 3, nro 24/Santer + 4*), ilmaisulla "osallistuu lainsäädäntömenettelyyn" (*nro 19/Lequiller*), ilmaisulla "esittelyn ja äänestyksen aikana" (*nro 20/Lopes ja Lobo Antunes*), ilmaisulla "silloin kun neuvosto toimii lainsäätäjänä" (*nro 23/Rupel ja Lenarčič, nro 31/Queiró*) ja viittauksella työjärjestykseen (*nro 31/Queiró*). Korvataan sana "käsittelee" sanalla "päättää" (*nro 40/de Villepin*). Lisätään ilmaisu "lainsäädäntöehdotuksen hyväksymistä" sanaan "käsittelee" jälkeen (*nro 4/Brok + 37, nro 12/Follini, nro 29/Hjelm-Wallén + 4*) ja lisätään, että selostukset julkistetaan (*nro 4/Brok + 37, nro 12/Follini, nro 19/Lequiller*). Korvataan kohta ilmaisulla "Euroopan parlamentti ja lainsäädäntöneuvosto kokoontuvat julkisesti" (*nro 25/Severin*).

Muuta:

- Lisätään erityiset osat, jotka koskevat valittujen oikeutta tutustua asiakirjoihin: neuvoston ja komission työryhmien esityslistat, valmisteluasiakirjat ja suunniteltujen kokousten luettelot (*nro 2/Bonde + 4*).
- Ehdottamatta tarkistuksia *Hain* (*nro 13*) halusi selvennystä määräysten kattavuuteen (sovelletaanko niitä ainoastaan neuvoston istuntoihin vai myös työryhmiin ja pysyvien edustajien komiteaan?).

Poisto:

- Poistetaan kohta (nro 8/Duff + 20, nro 15/Kaufmann, nro 28/Voggenhuber, MacCormick ja Lichtenberger).

3 kohta.

Määritelmät:

- Poistetaan "kansalaisen" feminiinimuoto (nro 1/Azevedo ja Nazaré Pereira, nro 6/Demiralp, nro 7/de Vries ja de Bruijn, nro 10/Farnleitner + 3, nro 17/Korčok, nro 22/Roche, nro 26/Tiilikainen + 4, nro 33/Hjelm-Wallén ja 7, nro 34/Attalides, nro 35/Queiró) (toim. huom.: kaikissa unionin kielissä ei saa helposti esiin feminiinimuotoa) ja korvataan ilmaus "joiden asuinpaikka on" ilmauksella "joiden kotipaikka on" (nro 1/Azevedo ja Nazaré Pereira), ilmauksella "joiden sääntömääräinen kotipaikka on" (nro 13/Hain, nro 22/Roche, nro 26/Tiilikainen + 4, nro 33/Hjelm-Wallén + 7, nro 40/de Villepin), tai ilmauksella "joiden kotipaikka on" (nro 35/Queiró). Muutetaan tekstiä tarkentamalla, että kaikilla unionin kansalaisilla sekä kaikilla luonnollisilla henkilöillä ja oikeushenkilöillä on oikeus tutustua asiakirjoihin (nro 3/Borrell, Carnero ja López Garrido). Muutetaan seuraavasti: "kaikilla unionin kansalaisilla ja kaikilla luonnollisilla ja oikeushenkilöillä" (nro 8/Duff + 20).
- Muutetaan seuraavasti: "unionin toimielinten, virastojen ja elinten asiakirjoihin" tarkentamatta, ovatko viimeksi mainitut toimielinten perustamia (nro 4/Brok + 37, nro 8/Duff + 20, nro 12/Follini, nro 15/Kaufmann, nro 26/Tiilikainen + 4). Viitataan "toimielimiin" ilman muita tarkennuksia (nro 7/de Vries ja de Bruijn, nro 33/Hjelm-Wallén + 7, nro 36/Timmermans). Lisätään ilmauksen "näiden toimielinten perustamien" jälkeen ilmaus "tai tällä perustuslailla perustettujen" (nro 27/Van Lancker + 9, nro 36/Timmermans, nro 39/Teufel).
- Lisätään Eurooppa-neuvosto (nro 27/Van Lancker ja 9), alueiden komitea (nro 5/Chabert + 5) ja Euroopan keskuspankki (nro 19/Lequiller) toimielinten luetteloon.
- Täsmennetään, että on kyse toimielinten "hallussa olevista" asiakirjoista (nro 3/Borrell, Carnero ja López Garrido, nro 7/de Vries ja de Bruijn) tai toimielinten asiakirjoista mainitsematta asiakirjojen tuottamistapaa (nro 15/Kaufmann, nro 35/Queiró). Korvataan ilmaus "niiden tuottamistavasta riippumatta" ilmauksella "niiden muodosta riippumatta" (nro 40/de Villepin). Korvataan ilmaus "tutustua asiakirjoihin" ilmauksella "saada käyttöönsä kaikki asiakirjat" (nro 19/Lequiller). Lisätään, että tekijänoikeuden piiriin kuuluvat asiakirjat ovat saatavilla kaikilla unionin virallisilla kielillä (nro 19/Lequiller).

Muuta:

- Lisätään, että oikeus tutustua asiakirjoihin on välitön ja että kyseistä oikeutta sovelletaan myös yhteisrahoituksen piiriin kuuluviin virastoihin ja elimiin (*nro 2/Bonde + 4*).
- Lisätään viittaus sääntöihin, jotka on määriteltävä 4 kohdan mukaan. (*nro 13/Hain*).

Poisto:

- Poistetaan kohta (*nro 11/Fischer, nro 28/Voggenhuber, MacCormick ja Lichtenberger*).

4 kohta

Periaatteet, edellytykset ja rajoitukset:

- Poistetaan ilmaus "edellytykset" (*nro 4/Brok ja 37, nro 12/Follini, nro 26/Tiilikainen ja 4, nro 33/Hjelm-Wallén + 7*), poistetaan ilmaus "periaatteet, edellytykset ja" (*nro 2/Bonde ja 4*), tai korvataan ilmaus "periaatteet ja edellytykset" ilmauksella "yleiset edellytykset" (*nro 37/Bonde ja Duff*).
- Muutetaan tekstiä, jotta tuotaisiin esiin se, että "rajoitukset" voidaan ainoastaan vahvistaa "toimielimissä lainsäätämisyjärjestyksen mukaisesti" (*nro 2/Bonde + 4*). Lisätään ensimmäinen virke, jonka mukaan "kaikki unionin asiakirjat ovat julkisesti saatavilla" ja viimeinen virke, jonka mukaan neuvosto päättää yksimielisesti poikkeuksista (*nro 37/Bonde ja Duff*).

Määräaika erityismääräysten hyväksymiselle:

- Lisätään 2 vuoden määräaika asiakirjoihin tutustumisoikeutta koskevien sääntöjen hyväksymiselle (periaatteet ja rajoitukset) (*nro 4/Brok + 37, nro 12/Follini, nro 26/Tiilikainen + 4, nro 33/Hjelm-Wallén + 7*) ja lisätään, että nämä säännöt koskevat myös jäsenvaltioita unionin lainsäädäntöalojen osalta (määrittely, neuvottelu ja täytäntöönpano) (*nro 4/Brok + 37, nro 12/Follini*).

Muuta:

- Muutetaan kohdan rakenne aloittamalla lainsäätämisyjärjestyksestä ja lisätään viittaus toimielimiin, virastoihin ja elimiin, jotka mainitaan 3 kohdassa (*nro 10/Farnleitner + 3*).
- Poistetaan viittaus toimielimiin (*nro 7/de Vries ja de Bruijn*). Korvataan viittaus neuvostoon viittauksella "lainsäädäntöneuvostoon" (*nro 9/Einem*).

- Lisätään, että Euroopan parlamentin jäsenillä on oikeus tutustua kaikkiin neuvoston, komission ja parlamentin asiakirjoihin (*nro 16/Kirkhope*).
- Toimituksellisia muutosehdotuksia: korvataan ilmaus "asiakirjoihin" ilmauksella "tällaisiin asiakirjoihin" (*nro 14/Heathcoat-Amory ja Bonde*), korvataan ilmaus "säännellään" ilmauksella "säännellään tätä" (*nro 33/Hjelm-Wallén + 7*).
- Siirretään kohta perustuslain II osaan (*nro 8/Duff + 20*).

5 kohta

- Lisätään viittaus 4 kohdassa tarkoitettuun lainsäädäntöön (*nro 4/Brok + 37, nro 7/de Vries ja de Bruijn, nro 12/Follini*).
- Korvataan ilmaus "määrittelee ... erityismääräykset oikeudesta tutustua asiakirjojihinsa" ilmauksella "vahvistaa yksityiskohdat" (*nro 11/Fischer*).
- Poistetaan kohta (*nro 2/Bonde + 4, nro 8/Duff + 20, nro 15/Kaufmann, nro 28/Voggenhuber, MacCormick ja Lichtenberger*).

Lisäksi jotkut valmistelukunnan jäsenet toivat esiin, että artiklaehdotuksessa on virhe: siinä olisi viitattava 2 kohdan sijasta 3 kohtaan.

Ehdotukset yhden tai useamman kohdan lisäämiseksi

- Lisätään kohta yleisön oikeudesta tutustua ehdotuksiin heti sen jälkeen kun ne on hyväksytty tai toimitettu muille elimille, järjestöille tai yksilöille tai julkaistu (*nro 4/Brok + 37, nro 12/Follini*).
- Lisätään kohta ilmiantajien tunnustamisesta ja suojelemisesta unionin virastoissa ja elimissä (*nro 14/Heathcoat-Amory ja Bonde*).
- Lisätään kohta toimielinten jäsenten, komiteoiden jäsenten sekä toimielinten virkamiesten ja muiden työntekijöiden sananvapaudesta (*nro 18/Lennmarker, nro 38/Hjelm-Wallén ja 5*).
- Lisätään kohta, jonka mukaan asiakirjoihin tutustumisoikeutta koskevia periaatteita ja edellytyksiä sovelletaan myös jäsenvaltioihin niiden toteuttaessa unionin politiikkoja (*nro 27/Van Lancker ja 9*).
- Lisätään kohta, jonka mukaan sääntöjen noudattamista valvoo riippumaton viranomainen (*nro 22/de Villepin*).

36 a artikla: Henkilötietojen suoja

1. *Jokaisella on oikeus henkilötietojensa suojaan.*
2. *Euroopan parlamentti ja neuvosto antavat lainsäädäntömenettelyä noudattaen säännöt, jotka koskevat luonnollisia henkilöitä koskevien tietojen suoja unionin toimielinten ja elinten käsitellessä henkilötietoja ja jäsenvaltioiden käsitellessä henkilötietoja unionin oikeuden soveltamisalaan kuuluvaa toimintaa toteuttaessaan, sekä säännöt, jotka koskevat näiden tietojen vapaata liikkuvuutta.*

MUUTOSEHDOTUSTEN TARKASTELU AIHEITTAIN

Yleistä

- Poistetaan artikla (nro 4/Heathcoat-Amory ja The Earl of Stockton, nro 12/Heathcoat-Amory, nro 16/Korčok).

1 kohta

Määritelmät:

- Lisätään "luonnollinen tai oikeus-" ilmauksen henkilö yhteyteen (nro 1/Azevedo ja Nazaré Pereira, nro 7/Figel ja Migaš).
- Poistetaan ilmaus "henkilötietojensa" ilmauksella "henkilötietojen" ja lisätään ilmaus "ja liiketoiminnan salaisuuksien" (nro 7/Figel ja Migaš).
- Lisätään seuraava "jos tiedoissa ei ole tietoja julkisen velvoitteen (public duty) suorittamisesta (nro 21/ Bonde + 4).

Poisto:

- Poistetaan kohta (nro 2/de Vries ja de Bruijn, nro 3/Duff + 22, nro 5/Einem, nro 8/Fischer, nro 10/Haenel ja Badiner, nro 11/Hain, nro 14/Kaufmann, nro 17/Meyer, nro 20/Voggenhuber + 2).

2 kohta

Määritelmät:

- Lisätään ilmauksen "luonnollisia henkilöitä" jälkeen "oikeushenkilöitä" (nro 1/Azevedo ja Nazareth Pereira).
- Lisätään "Euroopan" parlamentin eteen sekä lisätään ilmaus "lainsäädäntömenettelyyn kuuluvilla aloilla" (nro 19/Queiró).

Muuta:

- Muotoillaan teksti uudelleen poistamalla ilmaus "Euroopan parlamentti ja neuvosto" ja toteamalla, että "vahvistetaan säännöt" (*nro 2/de Vries ja de Bruijn*). Lisätään maininta siitä, että vahvistetaan säännöt (*nro 10/Haenel ja Badinter*).
- Lisätään viittaus perusoikeuskirjaan (*nro 5/Einem*).
- Korvataan sana "unioni" sanalla "yhteisö" (*nro 15/Kirkhope*).
- Siirretään tämä kohta perustuslain II osaan (*nro 2/de Vries ja de Bruijn, nro 3/Duff + 22, nro 11/Hain, nro 17/Meyer*).

Ehdotukset yhden tai useamman kohdan lisäämiseksi

- Lisätään kohta, joka koskee valvontaelimen / riippumattoman valvontaviranomaisen perustamista (*nro 6/Farnleitner + 3, nro 9/Floch, nro 22/de Villepin*).
- Lisätään kohta, jonka mukaan Euroopan parlamentti ja neuvosto hyväksyvät lainsäätämisyjärjestyksessä tietojärjestelmiä koskevia normeja piratismiin torjumiseksi (*nro 18/Muscardini*).

Ehdotukset uuden artiklan lisäämiseksi

- Lisätään artikla hyvää hallintotapaa koskevista periaatteista (*nro 13/Hjelm-Wallén + 7*).

37 artikla: Kirkkojen ja ei-tunnustuksellisten järjestöjen asema

1. *Euroopan unioni kunnioittaa eikä puutu siihen asemaan, joka kirkoilla ja uskonnollisilla yhdistyksillä tai yhdyskunnilla on kansallisen lainsäädännön mukaisesti jäsenvaltioissa.*
2. *Euroopan unioni kunnioittaa myös elämäkatsomuksellisten ja ei-tunnustuksellisten järjestöjen asemaa.*
3. *Unioni käy säännöllistä vuoropuhelua näiden kirkkojen ja järjestöjen kanssa tunnustaen niiden identiteetin ja erityisen tehtävän.*

MUUTOSEHDOTUKSET AIHEITTAIN

Yleistä

Sihteeristöön on toimitettu useita ehdotuksia, joissa esitetään 37 artiklan poistamista kokonaisuudessaan. Tämänsuuntaisissa ehdotuksissa todetaan useimmiten, että olisi säilytettävä Amsterdamin sopimukseen liitetyn julistuksen N:o 11 sisältö ja asema. Tämänsuuntaisen ehdotuksen sisältävät seuraavat muutosehdotukset tai huomautukset: nro 18/Kirkhope, nro 24/Szajer, nro 26/Van Lancker + 6, nro 2/Azeved ja Nazaré Pereira, nro 3/Badinter, nro 7/Demilralp, nro 9/Duff + 21, nro 14/Helle + nro 15/Hjelm-Wallen + 3, nro 16/Hololei, nro 17/Kaufmann, nro 19/Kohout, nro 22/Santer + 3, nro 27/Voggenhuber + 3, nro 33/de Villepin.

Otsikko

- Lisätään otsikkoon sana "tunnustuksellisten" seuraavasti: "Kirkkojen sekä tunnustuksellisten ja ei-tunnustuksellisten järjestöjen asema" (nro 4/Berger + 3).

1 ja 2 kohta (nykyinen Amsterdamin sopimukseen liitetty julistus N:o 11):

- Poistetaan 2 kohdasta sana "elämäkatsomuksellisten" (nro 6/Borrel +3, nro 11/ Fini) (korvataan sana "elämäkatsomuksellisten" sanalla "sivistyksellisten")
- Täsmennetään 2 kohdassa 1 kohdan tavoin, että ei-tunnustuksellisten järjestöjen asema määrittyy "kansallisen lainsäädännön" mukaisesti (nro 11/Fini).
- Täsmennetään, että 1 kohta koskee myös "koulujen" asemaa, sen varmistamiseksi, että mahdollisuutta ottaa palvelukseen opetushenkilöstöä uskonnollisten kriteerien perusteella ei voida katsoa syrjinnäksi (nro 13/Heathcoat-Amory).

- Täsmennetään, että kirkkojen sekä uskonnollisten yhdistysten ja yhdyskuntien on kunnioitettava "tässä perustuslaissa vahvistettuja arvoja" / kirkot sekä uskonnolliset yhdistykset ja yhdyskunnat "eivät saa loukata yksilön koskemattomuutta", tarkoituksena torjua lahkojen toimia (nro 21/Muscardini, nro 20/Lequiller).
- Katetaan kirkkojen sekä uskonnollisten yhdistysten ja yhdyskuntien sekä elämäntarkoituksellisten ja ei-tunnustuksellisten järjestöjen "aseman" lisäksi niiden "toiminta" (nro 5/Bonde + 4).
- Sanamuotoon liittyviä muutosehdotuksia: nro 10/Figel + 1 (poistetaan 2 kohdasta sana "myös") ja nro 28-29/Queiró (poistetaan 1,2 ja 3 kohdasta sanan "unioni" edeltä sana "Euroopan").

3 kohta

- Poisto (nro 8/de Vries ja de Bruijn, nro 4/Berger + 3, nro 5/Bonde + 4, nro 6/Borrel + 2, nro 12/Floch, nro 26/Van Lancker + 6, nro 30/Queiró).
- Täsmennetään, että vuoropuhelu kirkkojen ja ei-tunnustuksellisten järjestöjen kanssa ei saa johtaa siihen, että unioni myöntää "rahoitusta" vuoropuhelun mahdollistamiseksi (nro 13/Heathcoat-Amory + Bonde).
- Rajoitetaan 3 kohdan soveltamisala koskemaan vain kirkkoja (koska 34 artiklan määräykset kattavat jo ei-tunnustukselliset järjestöt), nro 24/Szajer.
- Täsmennetään vuoropuhelun "säännöllisyyden" lisäksi, että sen on oltava "avointa" (nro 25/Tiilikainen + 4).
- Täsmennetään, että vuoropuhelua kirkkojen kanssa käydään ottamalla huomioon "Euroopan unionin perustavanlaatuinen tunnustuksettomuus" (nro 31/Floch).

Ehdotus uuden kohdan tai artiklan lisäämiseksi

- Lisätään 37 artiklan perään 37 a artikla, joka kattaa 37 artiklan mallin mukaisesti alueet ja alueelliset julkisyhteisöt (nro 32/Teufel).
- Lisätään sen mukainen ensimmäinen kohta, jossa taataan uskonnonvapaus (nro 23/Spini).

LUETTELO 33 ARTIKLAA KOSKEVISTA MUUTOSEHDOTUKSISTA.

1. Kaufmann
2. Attalides
3. Azevedo, Nazaré Pereira
4. Bonde, Dalgaard, Skaarup, Zahradil
5. de Vries, de Bruijn
6. Andrew Duff, Lamberto Dini, Paul Helming, Karel De Gucht, Peeter Kreitzberg, Algirdas Griekus, Puiu Hasotti, Jelko Kacin, Zekeriya Akçam ja Eugenijus Maldeikis; Lone Dybkjaer, Valdo Spini, Elena Paciotti, Willem Van Eekelen, Lord MacLennan of Rogart, Nesrin Uzun, Marios Matsakis, Androula Vassiliou, Istvan Szent-Ivanyi, Péter Eckstein-Kovacs, Patrick Dewael, Ibrahim Ozal, Gintautas Sivickas
7. Farnleitner + Tusek, Bösch + Mainoni
8. Fini
9. Fischer
10. Haenel ja Badinter
11. Hain
12. Heathcoat-Amory, Bonde
13. Hjelm-Wallén, Petersson (sijainen) + Lekberg, Svensson, Kvist
14. Hübner
15. Jacobs
16. Kirkhope
17. Lopes + Lobo Antunes
18. Meyer
19. Muscardini
20. Oleksy
21. Queiró
22. Roche
23. Rupel, Lenarčič
24. Santer, Helming + Fayot sekä Wagener ja Schmit
25. Sigmund, Briesch ja Frerichs
26. Tiilikainen, Peltomäki, Kiljunen, Vanhanen, Korhonen
27. Timmermans

28. *Voggenhuber, MacCormick, Lichtenberger*
29. *Wuermeling*
30. *de Villepin*

LUETTELO 34 ARTIKLAA KOSKEVISTA MUUTOSEHDOTUKSISTA

1. *Maria Eduarda Azevedo + António Nazaré Pereira*
2. *Pervenche Berès, Alexandru Athanasiu, Josep Borell Fontenes, Carlos Carnero Gonzales, Olivier Duhamel, Constantin Ene, Ben Fayot, Jacques Floch, Luis Marinho, Jürgen Meyer, Hildegard Puwak*
3. *Bonde, Zahradil*
4. *Borrell, Carnero y López Garrido*
5. *Brok; Santer; Stylianidis; Szajer; Tajani; Teufel; van der Linden; Almeida Garrett; Alonso; Azevedo; Basile; Brejc; Cisneros; Cushnahan; Demetriou; Dolores; Figel; Fogler; Follini; Frendo; Giannakou; Kauppi; Kelemen; Korhonen; Krasts; Kroupa; Lequiller; Maij-Weggen; Mladenov; Piks; Rack; van Dijk; Wittbrodt; Würmeling; Zile*
6. *de Vries, de Bruijn*
7. *Andrew Duff, Lamberto Dini, Paul Helminger, Dimitrij Rupel, Alain Lamassoure, Matti Vanhanen, Peeter Kreitzberg, Algirdas Gričius, Puiu Hasotti, Jelko Kacin, Zekeriya Akçam, Eugenijus Maldeikis, Lone Dybkjaer, Valdo Spini, Willem Van Eekelen, Lord MacLennan of Rogart, Nesrin Uzun, Marios Matsakis, Androula Vassiliou, Istvan Szent-Ivanyi, Péter Eckstein-Kovacs, Ibrahim Ozal ja Gintautas Sivickas*
8. *Lone Dybkjaer*
9. *Caspar Einem*
10. *Hannes Farnleitner, Gerhard Tusek, Reinhard Eugen Bösch, Eduard Mainoni*
11. *Gianfranco Fini*
12. *Joschka Fischer*
13. *Haenel ja Badinter*
14. *Hain*
15. *David Heathcoat-Amory, Bonde*
16. *Lena Hjelm-Wallén, Sven-Olof Petersson, Sören Lekberg, Kenneth Kvist, Ingvar Svensson*
17. *Henrik Hololei*
18. *Georges Jacobs*
19. *Sylvia-Yvonne Kaufmann*
20. *Kimmo Kiljunen*
21. *Timothy Kirkhope*
22. *J. Kohout*
23. *Göran Lennmarker*

24. *Juraj Migaš (Slovakia)*
25. *Cristiana MUSCARDINI*
26. *Józef Oleksy*
27. *Elena PACIOTTI*
28. *Palacio*
29. *Luís Queiró*
30. *Poul Schlüter*
31. *Adrian Severin*
32. *Sigmund, Briesch ja Frerichs*
33. *Antonio Tajani*
34. *Anne van Lancker, Olivier Duhamel, Caspar Einem, Ben Fayot, Linda McAvan, Luis Marinho, Pervenche Berès, Maria Berger, Carlos Carnero, Elena Paciotti, Helle Thorning-Schmidt*
35. *Voggenhuber, Wagener, MacCormick, Lichtenberger, Nagy*
36. *Joachim Wuermeling*
37. *Emilio Gabaglio*
38. *Frans Timmermans*
39. *Emilio Gabaglio*
40. *Ben Fayot*
41. *Henrik Dam Kristensen, Lena Hjelm-Wallén, Sören Lekberg, Kimmo Kiljunen, Helle Thorning-Schmidt*
42. *Borrell, Carnero y López Garrido*
43. *Caspar Einem, Maria Berger*
44. *Jacques Floch*
45. *Emilio Gabaglio*
46. *Georges Jacobs*
47. *Alain Lamassoure*
48. *Anne van Lancker, Olivier Duhamel, Caspar Einem, Ben Fayot, Jürgen Meyer, Linda McAvan, Luis Marinho, Pervenche Berès, Maria Berger, Carlos Carnero, Elena Paciotti, Helle Thorning-Schmidt*
49. *Filibeck*
50. *de Villepin*

LUETTELO 35 ARTIKLAA KOSKEVISTA MUUTOSEHDOTUKSISTA.

1. *AVGERINOS Paraskevas, GIANNAKOU Marietta, STYLIANIDIS Evripidis*
2. *Maria Eduarda Azevedo, António Nazaré Pereira*
3. *Bonde, Dalgaard (sijainen), Heathcoat-Amory, Skaarup, Zahradil*
4. *Borrell, Carnero y López Garrido*
5. *de Vries, de Bruijn*
6. *Andrew Duff, Lamberto Dini, Louis Michel, Henning Christophersen, Gijs de Vries, Paul Helminger, Dimitrij Rupel, Karel De Gucht, Matti Vanhanen, Peeter Kreitzberg, Algirdas Gričius, Puiū Hasotti, Jelko Kacin, Zekerija Akçam, Patrick Dewael ja Eugenijus Maldeikis; sekä Lone Dybkjaer, Valdo Spini, Willem Van Eekelen, Lord MacLennan of Rogart, Pierre Chevalier, Niels Helveg Petersen, Nesrin Uzun, Marios Matsakis, Androula Vassiliou, Istvan Szent-Ivanyi, Péter Eckstein-Kovacs, Ibrahim Ozal ja Gintautas Sivickas.*
7. *Hannes Farnleitner, Gerhard Tusek, Reinhard Eugen Bösch, Eduard Mainoni*
8. *Joschka Fischer*
9. *Haenel ja Badinter*
10. *Hain*
11. *Sylvia-Yvonne Kaufmann*
12. *Timothy Kirkhope*
13. *Ivan Korčok*
14. *Ernâni Lopes ja Manuel Lobo Antunes*
15. *Jürgen Meyer*
16. *Cristiana Muscardini*
17. *Elena Paciotti, Anne van Lancker, Olivier Duhamel, Caspar Einem, Ben Fayot, Linda McAvan, Luis Marinho, Pervenche Berès, Maria Berger, Carlos Carnero, Helle Thorning-Schmidt*
18. *Palacio*
19. *Luís Queiró*
20. *Roche*
21. *Frans Timmermans*
22. *Voggenhuber, Wagener, McCormick, Lichtenberger, Nagy*
23. *Teufel*
24. *Vassiliou*
25. *de Villepin*

LUETTELO 35 a ARTIKLAA KOSKEVISTA MUUTOSEHDOTUKSISTA

1. *Bonde, Dalgaard, Skaarup, Zahradil*
2. *Borrell, Carnero y López Garrido*
3. *Brok; Santer; Szajer; Tajani; Teufel; van der Linden; Palacio; Almeida Garrett; Alonso; Altmaier; Azevedo; Basile; Brejc; Cisneros; Cushnahan; Demetriou; Dolores; Figel; Fogler; Follini; Frendo; Kauppi; Kelemen; Korhonen; Krasts; Kroupa; Lamassoure; Lequiller; Maij-Weggen; Mladenov; Piks; Rack; van Dijk; Wittbrodt; Würmeling; Zacharakis; Zile*
4. *Andrew Duff, Lamberto Dini, Paul Helminger, Dimitrij Rupel, Peeter Kreitzberg, Algirdas Gričius, Puiu Hasotti, Jelko Kacin, Zekeriya Akçam, Eugenijus Maldeikis; Willem Van Eekelen, Valdo Spini, Lord Maclellan of Rogart, Nesrin Uzun, Marios Matsakis, Androula Vassiliou, Istvan Szent-Ivanyi, Péter Eckstein-Kovacs, Ibrahim Ozal ja Gintautas Sivickas.*
5. *The Earl of Stockton*
6. *Caspar Einem*
7. *Gianfranco Fini*
8. *Jacques Floch*
9. *Marco Follini*
10. *David Heathcoat-Amory, Bonde*
11. *Lena Hjelm-Wallén ja Sven-Olof Petersson, hallituksen edustajat, sekä Sören Lekberg, Kenneth Kvist ja Ingvar Svensson*
12. *Danuta Hübner*
13. *Sylvia-Yvonne Kaufmann*
14. *Timothy Kirkhope*
15. *Ivan Korčok*
16. *Göran Lennmarker*
17. *Ernâni Lopes ja Manuel Lobo Antunes*
18. *Jürgen Meyer*
19. *Juraj Migaš*
20. *Luís Queiró*
21. *Roche*
22. *Dimitrij Rupel*
23. *Adrian Severin*

24. *Anne van Lancker, Olivier Duhamel, Caspar Einem, Ben Fayot, Linda McAvan, Luis Marinho, Pervenche Berès, Maria Berger, Carlos Carnero, Elena Paciotti, Helle Thorning-Schmidt*
25. *Voggenhuber, Wagener, MacCormick, Lichtenberger, Nagy*
26. *Santer, Helminger, Fayot ja Schmit*
27. *Sylvia-Yvonne Kaufmann*
28. *Anne van Lancker, Olivier Duhamel, Caspar Einem, Ben Fayot, Linda McAvan, Luis Marinho, Pervenche Berès, Maria Berger, Carlos Carnero, Helle Thorning-Schmidt*
29. *de Villepin*
30. *de Villepin*

LUETTELO 36 ARTIKLAA KOSKEVISTA MUUTOSEHDOTUKSISTA.

1. *Maria Eduarda Azevedo, António Nazaré Pereira*
2. *Bonde, Dalgaard, Heathcoat-Amory, Skaarup, Zahradil*
3. *Borrell, Carnero y López Garrido*
4. *Brok; Santer; Stylianidis; Szajer; Tajani; Palacio; Van Der Linden; Almeida Garrett; Alonso; Altmaier; Azevedo; Basile; Brejc; Cisneros; Cushnahan; Demetriou; Dolores; Figel; Fogler; Follini; Frendo; Giannakou; Kauppi; Kelemen; Korhonen; Krasts; Kroupa; Lamassoure; Lennmarker; Lequiller; Maij-Weggen; Mladenov; Paks; Rack; van Dijk; Wittbrodt; Zieleniec; Zile*
5. *J.Chabert, M.Dammeyer, P.Dewael, C.du Granrut, C.Martini, R.Valcarcel Siso*
6. *Oğuz Demiralp*
7. *de Vries, de Bruijn*
8. *Andrew Duff, Lamberto Dini, Paul Helminger, Peeter Kreitzberg, Algirdas Gričius, Puii Hasotti, Jelko Kacin, Zekeriya Akçam ja Eugenijus Maldeikis; Lone Dybkjaer, Valdo Spini, Willem Van Eekelen, Lord MacLennan of Rogart, Nesrin Uzun, Marios Matsakis, Androula Vassiliou, Istvan Szent-Ivanyi, Péter Eckstein-Kovacs, Ibrahim Ozal ja Gintautas Sivickas.*
9. *Caspar EINEM*
10. *Hannes FARNLEITNER, Gerhard TUSEK, Reinhard Eugen BÖSCH, Eduard MAINONI*
11. *Joschka Fischer*
12. *Marco FOLLINI*
13. *Hain*
14. *David Heathcoat-Amory, Bonde*
15. *Sylvia-Yvonne Kaufmann*
16. *Timothy Kirkhope ja The Earl of Stockton*
17. *Ivan Korčok, Ján Figel', Juraj Migaš*
18. *Göran Lennmarker*
19. *Pierre Lequiller*
20. *Ernâni Lopes, Manuel Lobo Antunes*
21. *Cristiana Muscardini*
22. *Roche*
23. *Dimitrij Rupel, Janez Lenarčič*
24. *Santer, Helminger, Fayot sekä Wagener ja Schmit*

25. *Adrian Severin*
26. *Teija Tiilikainen, Antti Peltomäki, Kimmo Kiljunen, Matti Vanhanen, Riitta Korhonen*
27. *Anne van Lancker, Olivier Duhamel, Ben Fayot, Linda McAvan, Luis Marinho, Pervenche Berès, Maria Berger, Carlos Carnero, Elena Paciotti, Helle Thorning-Schmidt*
28. *Voggenhuber, McCormick, Lichtenberger*
29. *Lena Hjelm-Wallén ja Sven-Olof Petersson, Sören Lekberg, Kenneth Kvist ja Ingvar Svensson*
30. *Attalides*
31. *Luís Queiró*
32. *Luís Queiró*
33. *Lena Hjelm-Wallén ja Teija Tiilikainen; Helle Thorning-Schmidt, Lone Dybkjær ja Piia-Noora Kauppi; Sören Lekberg, Kenneth Kvist ja Ingvar Svensson*
34. *Attalides*
35. *Luís Queiró*
36. *Frans Timmermans*
37. *Jens-Peter Bonde ja Andrew Duff.*
38. *Lena Hjelm-Wallén ja Sven-Olof Petersson; Sören Lekberg, Göran Lennmarker, Kenneth Kvist ja Ingvar Svensson*
39. *Teufel*
40. *de Villepin*

LUETTELO 36 a ARTIKLAA KOSKEVISTA MUUTOSEHDOTUKSISTA.

1. *Maria Eduarda Azevedo, António Nazaré Pereira*
2. *de Vries, de Bruijn*
3. *Andrew Duff, Lamberto Dini, Paul Helming, Dimitrij Rupel, Karel De Gucht, Peeter Kreitzberg, Algirdas Gričius, Puiu Hasotti, Jelko Kacin, Zekeriya Akçam ja Eugenijus Maldeikis; Lone Dybkjaer, Valdo Spini, Willem Van Eekelen, Lord MacLennan of Rogart, Nesrin Uzun, Marios Matsakis, Andrōula Vassiliou, Istvan Szent-Ivanyi, Péter Eckstein-Kovacs, Patrick Dewael, Ibrahim Ozal ja Gintautas Sivickas.*
4. *David Heathcoat-Amory ja The Earl of Stockton*
5. *Caspar Einem*
6. *Hannes Farnleitner, Gerhard Tusek, Reinhard Eugen Bösch, Eduard Mainoni*
7. *Ján Figel', Juraj Migaš*
8. *Joschka Fischer*
9. *Jacques Floch*
10. *Haenel ja Badinter*
11. *Hain*
12. *David Heathcoat-Amory, Bonde*
13. *Lena Hjelm-Wallén, Teija Tiilikainen, Dick Roche ja Sven-Olof Petersson; sekä Sören Lekberg, Göran Lennmarker, Kenneth Kvist ja M. Ingvar Svensson*
14. *Sylvia-Yvonne Kaufmann*
15. *Timothy Kirkhope*
16. *Ivan Korčok*
17. *Jürgen Meyer*
18. *Cristiana Muscardini*
19. *Luís Queiró*
20. *Voggenhuber, MacCormick, Lichtenberger*
21. *Bonde, Dalgaard, Heathcoat-Amory, Skaarup, Zahradil*
22. *de Villepin*

LUETTELO 37 ARTIKLAA KOSKEVISTA MUUTOSEHDOTUKSISTA.

1. *Vytenis Povilas Andriukaitis*
2. *Maria Eduarda Azevedo, António Nazaré Pereira*
3. *Badinter*
4. *Maria Berger, Linda Mc Avan, Helle Thorning-Schmidt, Anne Van Lancker*
5. *Bonde, Dalgaard, Heathcoat-Amory, Skaarup, Zahradil*
6. *Borrell, Carnero y López Garrido*
7. *Oğuz Demiralp*
8. *de Vries, de Bruijn*
9. *Andrew Duff, Paul Helminger, Dimitrij Rupel, Karel De Gucht, Peeter Kreitzberg, Algirdas Gričius, Puii Hasotti, Jelko Kacin, Zakeriya Akçam ja Eugenijus Maldeikis; Lone Dybkjaer, Elena Paciotti, Willem Van Eekelen, Lord MacLennan of Rogart, Nesrin Uzun, Marios Matsakis, Androula Vassiliou, Istvan Szent-Ivanyi, Péter Eckstein-Kovacs, Patrick Dewael, Ibrahim Ozal ja Gintautas Sivickas.*
10. *Ján Figel', Juraj Migaš*
11. *Gianfranco Fini*
12. *Jacques Floch*
13. *David Heathcoat-Amory, Bonde*
14. *Esko Helle*
15. *Lena Hjelm-Wallén ja Sven-Olof Petersson; Sören Lekberg ja Kenneth Kvist*
16. *Henrik Hololei*
17. *Sylvia-Yvonne Kaufmann*
18. *Timothy Kirkhope*
19. *J. Kohout*
20. *Pierre Lequiller*
21. *Cristiana Muscardini*
22. *Santer, Helminger, Fayot ja Schmit*
23. *Valdo Spini*
24. *Jozsef Szajer*
25. *Teija Tiilikainen, Antti Peltomäki, Kimmo Kiljunen, Matti Vanhanen, Riitta Korhonen*
26. *Anne van Lancker, Olivier Duhamel, Linda McAvan, Luis Marinho, Pervenche Berès, Carlos Carnero, Helle Thorning-Schmidt*

27. *Voggenhuber, Wagener, Lichtenberger, Nagy*
  28. *Luís Queiró*
  29. *Luís Queiró*
  30. *Luís Queiró*
  31. *Jacques Floch*
  32. *Teufel*
  33. *de Villepin*
-